

בית

מרן

לעיני מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

ערש"ק
כ" טבת תשע"ט
פרשת שמות
(מספרות דברי יוסף וישראל)

עלון מס' 191

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב המקדים: הגאון רבי יהודה דרעי שליט"א
רבה של באר שבע

נערך ע"י: הרה"ר רבי יצחק לוי שליט"א
רבה הראשי של העיר נשר וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:29	17:20	17:52
תל אביב	16:25	17:17	17:47
חיפה	16:25	17:16	17:47
באר שבע	16:29	17:20	17:52

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
לעילוי נשמות
בן ציון שמעון בן יפה ומרדכי

חייגו: *5290

נשא מאזינין
מבו מפרנס פאביא אייבז
עב צווי גילד אלטוץ בקו איובא' מיט טקיז

נשמח לשמוע אותכם

בט"ו 1234@gmail.com
טל: 02-9780020

- תוכן העניינים:**
- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
 - עמ' 5 פרשת שמות**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 - עמ' 5 לאורם נלך**
המקובל האלקי רבי יעקב אבוחצירא זיע"א
 - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - עמ' 6 הלכות נשים**
הרב אברהם דניאל שליט"א
 - עמ' 7 ייעוץ נישואין**
הרב דניאל פינחסוב שליט"א
 - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
 - עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

הלכות הדלקת נרות שבת

אם קבלת שבת תלויה בהדלקת הנרות. תפלת מנחה לאחר הדלקת נרות וקבלת שבת. איסור שבות לאחר קבלת שבת. פרטי דינים בזמן תפלת מנחה וערבית. תפלת תשלומין בליל שבת ומוצאי שבת.

השבת¹ ואמנם המשנה ברורה (ס"ק מוד) פסק כדעת בה"ג שקבלת שבת תלויה בהדלקת הנרות, ופסק כן מפני שכך דעת הרמ"א בהגה, וכך נוהגים אחינו האשכנזים.

מנחה אחרי הדלקת נרות

ג. עוד כתב המשנה ברורה (ס"ק מג), שכיון שאשה מקבלת שבת בהדלקת הנרות, הרי היא צריכה להתפלל מנחה קודם שמדליקה², ואם הדליקה נרות לפני שהתפללה, לא תתפלל מנחה, מפני שבהדלקת הנרות היא קבלה שבת, אלא תתפלל ערבית שתים. כך דעת המשנה ברורה, אבל להלכה גם אשה מבנות אשכנז יכולה להתפלל מנחה אחר שהדליקה נרות, וכפי שנבאר.

שבות אחרי קבלת שבת

ד. המרדכי³ (שבת פ"ב סימן רצ) מביא מחלוקת בין רבינו שמריה לרבינו יואל, מי שקיבל עליו שבת האם מותר לו לעבור על שבותים האסורים מדרבנן כשהוא נחפז עליהם, כלומר שדברים אלו נחוצים לו לשבת, לדעת רבינו יואל מותר במקום צורך או במקום מצוה, כשם

1 וגם מי שעדיין לא אמר מזמור שיר ליום השבת, אלא קיבל עליו שבת במחשבתו מועיל לו. ואפילו אם לא קיבל שבת בפירוש, כל שלבש בגדי שבת והלך לבית הכנסת, ובפועל פרש ממלאכה, בזה מקיים מצות תוספת שבת.

2 לדידן הספרדים, אשה חייבת בתפלה אחת ביום. בדרך כלל נוה לאשה לבחור בתפלת שחרית, כי יש שם ברכות השחר וברכות התורה שנשים חייבות בהן, וכן האשה צריכה לקבל עול מלכות שמים בקריאת שמע, אבל לא צריכה לומר ברוך שאמר וישתבח וברכות קריאת שמע, אלא די לה לומר ברכות השחר, ברכות התורה, קריאת שמע, ותפלת העמידה. אם קשה לה להתפלל תפלת עמידה בבוקר, תתפלל מנחה או ערבית. ובנות אשכנז מתפללות שתי תפילות ביום, שחרית ומנחה, אבל לא ערבית, מפני שתפלת ערבית רשות והנשים לא קיבלוה כחובה, ולכן אשה מבנות אשכנז לעולם צריכה להתפלל מנחה בערב שבת. וגם אשה ספרדית יכולה להתפלל שלש תפלות ביום, דתפלה רחמי ניהו (ברכות כ:), ואם קיבלה עליה להתפלל מנחה בכל יום, צריכה גם בערב שבת להתפלל מנחה.

3 אחינו האשכנזים קוראים "מרדכי", אבל זו טעות, שמו היה רבי מרדכי, אבל החיבור שלו נקרא מרדכי [א.ה. כמו האלפסי, והמימיני, והארשין].

קבלת שבת אינה תלויה בהדלקת הנרות

א. בשיעורים הקודמים הזכרנו את המחלוקת בין בעל הלכות גדולות (הלכות חנוכה דכ"ה סע"ד) לבין התוספות (הובאו בר"ן שבת כג:) והרא"ש (פ"ב דשבת ס' כד), אם קבלת שבת תלויה בהדלקת נרות שבת, לדעת בה"ג האשה מקבלת שבת בהדלקה, וכתב מהר"ו (סימן כט) שעל פי דברי בה"ג נהגו מקצת נשים לברך אחרי ההדלקה, כיון שאם יברכו קודם יקבלו שבת ויאסרו עליהם להדליק. ומרן בשלחן ערוך (ס' רסג סעיף ז) כתב: לבה"ג, כיון שהדליק נר של שבת חל עליו שבת ונאסר ממלאכה, ועל פי זה נוהגות קצת נשים שאחר שבירכו והדליקו הנרות משליכות לארץ הפתילה שבידן שהדליקו בה, ואין מכבות אותה. מרן כתב בדעת בה"ג "שבירכו והדליקו", ומשמע שגם לדעת בה"ג הברכה היא קודם ההדלקה. וכל שכן לדעת הסוברים שקבלת שבת לא תלויה בהדלקת הנרות, מלבד דעת התוספות והרא"ש הנ"ל, בבית יוסף הביא עוד ראשונים הסוברים שאין קבלת שבת תלויה בהדלקת הנרות, ביניהם הרמב"ן (שבת כג:), הרשב"א (שבת שם, ובתשובה ח"א ס' אלף ע), הרב המגיד (פ"ד מהלכות חנוכה ה"ג), רבינו ירוחם (ח"ב דס"ז ע"א), ועוד. ולפי שיטתם בודאי שאין שום סיבה לברך אחרי ההדלקה.

פסק השלחן ערוך

ב. מרן בשלחן ערוך (שם) כתב שלדעת בה"ג, יש אומרים שאם מתנה קודם שהדליקה שאינה מקבלת שבת עד שיאמר החזן ברכו, מועיל, ויש אומרים שאינו מועיל לה. ויש חולקים על בה"ג ואומרים שאין קבלת שבת תלויה בהדלקת הנרות וערבית, שכיון שאמר החזן ברכו, הכל פורשים ממלאכתם. ומרן מסיים: ולדידן, כיון שהתחילו מזמור שיר ליום השבת הוי ככרו לדידהו. כלומר לדידן אין קבלת שבת תלויה בהדלקת הנרות, אלא באמירת מזמור שיר ליום

שמונת לעשות שבותים הנחוצים לו בבין השמשות. ולדעת רבינו שמריה מותר דוקא בבין השמשות בלי שקיבל עליו שבת, אבל אם קיבל עליו שבת אסור.

הן נסתר מחמתו?

ה. בדברי מרן השלחן ערוך לכאורה יש סתירה, כי בהלכות עירובי חצרות (סי' שצג סעיף ב) כתב: אחד עירובי חצרות⁴ ואחד שיתופי מבואות מערבין אותם בין השמשות, ואפילו אם כבר קיבל עליו תוספת שבת, ויש אוסרים אם קיבל עליו תוספת שבת. ולדעת הסתם, כל דבר שהוא שבות כגון עירובי חצרות, מותר לעשותו בבין השמשות ואפילו קיבל עליו שבת. ואולם בהלכות שבת (סימן רסא סעיף ד) כתב מרן: אחר עניית ברכו, אף על פי שעדיין יום הוא, אין מערבין ואין סומנין משום דהוא קבלה לשבת עליה, ולדין הוא אמירת מזמור שיר ליום השבת כעניית ברכו לדידהו. כלומר גם איסורי דרבנן כגון עירובי חצרות, וכן הטמנה שאסרוה חכמים שמא יבוא להרתיח את קדירתו, אסור לעשות לאחר שקיבל עליו שבת ואפילו מבעוד יום, וזהו כדעת רבינו שמריה, ולא כמו שסתם לנו מרן בהלכות עירובין להתייר גם בתרתי לריעותא, בבין השמשות ולאחר שקיבל שבת. אלא שמרן עצמו ידע את הסתירה הזאת, הרי הוא הדפיס את השלחן ערוך כמה פעמים, ואם היתה טעות ודאי שהיה מתקן במהדורה הבאה, אבל מרן השאיר למעיינים להבין את החילוק. האליה רבה (סי' רסא סק"ח) מחלק בין קבלת שבת בציבור לקבלת שבת ביחיד, וכן נראה גם ממה שכתב מרן: "אחר עניית ברכו", שזוהי קבלת שבת בציבור,⁵ ובוהו אפילו מלאכות דרבנן אסור, מה שאין כן אם קיבל שבת ביחיד שלא גזרו חכמים על השבות בבין השמשות. והנצי"ב (בשו"ת משיב דבר האו"ח סי' כב) הביא בשם השלטי גבורים (פ"ב דשבת), שכתב גם כן לחלק בזה בין קבלת שבת ביחיד לקבלת שבת בציבור. וכן כתבו חילוק זה עוד אחרונים, בשו"ת מתתם לדוד פארדו (האו"ח סי' י"ד דף ע"ב ד"ה ועד). והחיד"א (במחזיק ברכה סי' רסא). וכן פסק בשו"ת חתם סופר (האו"ח סי' סה בד"ה ע"כ נראה) - נפטר לפני כמאה ושמנונים שנה - שגם לדעת בה"ג שמקבלת שבת בהדלקה, יכולה לעשות שבות לאחר ההדלקה. והוא הדין שמוותרת להתפלל מנחה לאחר ההדלקה, וכן פסק הגאון רבי חיים פלאגי (בשו"ת לב חיים ח"ג סי' נז).

האשכנזים לא מחויבים למשנה ברורה

ו. גם בשו"ת ציצ"ק אליעזר (ח"ג סי' ס"ט מב) חולק בזה על המשנה ברורה, וכתב שיש לחלק בין קבלת שבת ביחיד לקבלת שבת בציבור. ולפי זה הוא הדין לאשה⁷ שקיבלה שבת בהדלקה, שיכולה להתפלל מנחה. וכן כתבו עוד מרבני אשכנז, בספר מאורי אור (חלק באר שבע דק"א ע"ב), ובספר תורת שבת (סי' רסג סק"ט), ובשו"ת ארץ צבי פרומר (סימן ס דף ע"ו ע"ב), ובשו"ת מנחת יצחק (ח"ט סי' ס) של רבי יצחק וייס ראב"ד העדה החרדית, והאדמו"ר מקוליצ'ובורג בשו"ת דברי יציב האו"ח (סי' קכא אות ד, אות ח). לכן יש לדעת שגם האשכנזים לא מחויבים ללכת תמיד בעיניים עצומות אחרי המשנה ברורה, למרות שאין צריך לומר שהוא היה גדול הדור, ואין ספק שהחיבור שלו עצום ורב, אבל רוב האחרונים - ובכללם החתם סופר - פסקו שגם אשה שהדליקה נרות שבת וקיבלה שבת בהדלקת הנרות, יכולה להתפלל תפלת מנחה.

ראיה ראשונה

ז. יש להוכיח שהתפלה אינה תלויה בקבלת שבת, מדברי הגמרא בברכות 4 עירובי תבשילין עושים כולם בפת ותבשיל, והעיקר הוא התבשיל. אבל עירובי חצרות עושים בלאם, ורב העיר עושה עירובי חצרות בשביל כל תושבי העיר.

5 ולכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן רסג סעיף טו), שאם ענה ברכו עם הצבור לא יכול להתפלל מנחה, אלא יתפלל ערבית שתיים. ולכן מרן זצ"ל כתב בשו"ת יחוד דעת (ח"ו סימן יח), שאם לא התפלל מנחה ושמע ברכו, לא יענה עמוהם. הגאון רבי שלום משיאש (בשו"ת שמש ומגן ח"א סימן לח, ו"ד סי' לח) חלק על זה, כי מסתמא אין בדיעתו לקבל שבת, וגם הציע שיענה "ברכו" ויכוין בדיעתו שלא מקבל שבת. אבל מרן זצ"ל בביע אומר (ח"ט האו"ח סי' קכג) דחה את דבריו, כי אם כל הציבור מקבלים שבת ביחד בכך שאומרים "ברכו" ומתחילים תפלת ערבית של שבת, לא מועיל להתנות שאינו מקבל שבת, ולכן עדיף שלא יענה ברכו, כדי שיוכל להתפלל מנחה.

6 השלטי גבורים לא היה ראשון, אבל היה בתקופת סוף הראשונים וראשונים האחרונים, הוא היה בדורו של מרן והיה יותר מבוהר ממרן, ומרן לא הזכיר את השלטי גבורים מפני שלא ראה את החיבור שלו. יש כאלה שהתיירו לאשה שנשאה לצאת לרשות הרבים עם פאה נכרית, והסתמכו על השלטי גבורים (שבת כד ע"ב מדפי הרי"ף) שלכאורה הוא התייר. אנתנו לא יכולים לדחות ולומר שהרבה חולקים על השלטי גבורים, כי הוא היה קדמון וצריך להתחשב בדיעתו, אבל האמת היא שאין ראיה מהשלטי גבורים, כי הוא התייר בחצר ולא ברשות הרבים.

7 איש לא מקבל שבת בהדלקה של אשתו, כך כתב הרמ"א (סימן רסג סעיף י). וגם אם קיבל שבת ונוצר שלא התפלל מנחה יכול להתפלל, אלא אם כן קיבל שבת בציבור.

(כ"ז) שרב התפלל תפלה של שבת בערב שבת, לפני כניסת השבת כבר היה מתפלל תפלת שבת ואומר "אתה קדשת", "ויכולו", וכן רבי יאשיה היה מתפלל של מוצאי שבת⁸ כבר מפלג המנחה בשבת, כמוהו בלי לעשות הבדלה ולברך בורא מאורי האש, אבל התפלל תפלה של מוצאי שבת והזכיר "אתה חוננתנו" עוד בשבת. והנה לדעת הרמב"ם אין⁹ מוצת תוספת שבת, ועם כל זה כתב הרמב"ם (פ"ג מהלכות תפלה ה"ז): ויש לו להתפלל תפלת ערבית של לילי שבת בערב שבת קודם שתשקע החמה, אף על פי שלא נכנסה השבת. מבואר מכאן שאין התפלה תלויה בשבת, וגם בנידון שלנו למרות שהאשה קיבלה עליה שבת, אבל היא יכולה עדיין להתפלל מנחה. ואם ראינו שאיסורי שבות התירו בבין השמשות, כל שכן שתפלת מנחה מדרבנן תהיה יכולה להתפלל למרות שקבלה שבת ביחידות.

ראיה שניה

ח. יש עוד ראיה, מדין אדם שטעה בתפלת ערבית של ליל שבת ואמר "אתה" וחשב שהוא יום חול ורצה לומר אתה חונן במקום אתה קדשת, או שבמנחה של שבת רצה לומר אתה חונן במקום אתה אחד, צריך לסיים ברכת אתה חונן,¹⁰ ומה שמסיים הברכה שהתחיל בה בטעות, משום שלכתחילה תיקנו להתפלל בשבת שבע ברכות ולא שמונה עשרה כדי שלא יהיה טורח ציבור, אבל טעה ממשין עד לסיום הברכה. וגם מדין זה נראה שאין איסור להתפלל תפלת חול בשבת.

תשלומין

ט. בגמרא מסכת ברכות (כ"ז) מבואר דין תפלת תשלומין, מי שנרדם ביום ששי ולא התפלל מנחה, והתעורר אחר צאת הכוכבים, מתפלל ערבית שתיים של שבת, הראשונה לערבית, והשניה תשלומין למנחה, למרות שמנחה של חול זה נוסח אחר, כמו אורח שאוכל מפתו של בעל הבית, כך גם תפלה זו היא אורחת בשבת והנוסח שלה כערבית של שבת. וכן להיפך, אם לא התפלל מנחה של שבת והתעורר בצאת השבת, יתפלל ערבית של מוצאי שבת שתיים. והוא הדין מי שלא התפלל מנחה של ראש חודש, ונזכר בלילה במוצאי ראש חודש, מתפלל ערבית שתיים, ובשתייהן לא מזכיר יעלה ויבא. וכתבו התוספות (ד"ה טעה) בשם רבינו יהודה, שאם התפלל מנחה בראש חודש, אבל טעה ולא הזכיר יעלה ויבא, ונזכר בלילה מוצאי ראש חודש, לא יתפלל ערבית, שהרי כבר התפלל מנחה, אלא שלא הזכיר מעין המאורע, ואם יתפלל בלילה לא יוכל להשלים את מה שהחסיר. אולם הרא"ש (פ"ד דברכות סימן ב) הביא דעת חכמי פרוניצ'א, שאם לא הזכיר יעלה ויבא נחשב כאילו לא התפלל כלל, ולכן יתפלל ערבית שתיים, כי חסרה לו תפלה.¹¹ להלכה מרן בשלחן ערוך (סימן קח סעיף יא) פסק שיתפלל תפלת נדבה. יתפלל עמידה ראשונה לערבית, ובשניה יעשה תנאי: אם אני חייב להתפלל כדעת הרא"ש, תחשב התפלה כתשלומין, ואם אני לא צריך כדעת התוספות, תהיה התפלה כנדבה. ולפי זה אם ראש חודש חל ביום ששי ולא הזכיר יעלה ויבא ונכנסה שבת, אין להתפלל תשלומין על תנאי של נדבה, מפני שבשבת לא מקריבים קרבן נדבה. אבל יש לו פתרון לשמוע משליח ציבור ויאמר ל¹² לכוין עליו בברכת, מעין שבע,¹³

⁸ צאת השבת מעיקר הדין היא בצאת הכוכבים, בגמר בין השמשות, כשלוש עשרה חוצי דקות זמניות לאחר השקיעה, לכל היותר תשע עשרה דקות לאחר השקיעה. וכתבו כמה אחרונים שנהוג להחמיר ולא להוציא את השבת מיד בצאת הכוכבים, אלא לחכות חצי שעה בערך.

⁹ נחלקו אם לדעת הרמב"ם אין בכלל מצוה להוסיף מחול על הקודש בשבת. או שאין מצוה מדאורייתא, אבל יש מצוה מדרבנן להוסיף מחול על הקודש. ונראה יותר בדיעת הרמב"ם, שאין מצוה כלל בתוספת, כי לא מנה מצוה זו אפילו כמצוה מדרבנן, וכמו שכתב מרן הבית יוסף (סימן רסא).

¹⁰ וזה עולה לו למנין מאה ברכות בשבת, אדם שלא שם לב והתפלל בשבת תפלה של חול, כל מה שביקר הרווית, ואם אדם נזכר שטעה באמצע ברכה לא יפסיק באמצע ברכה אלא יסיימה ואחר יחזור ל"אתה קדשת" בערבית, או ל"שמח משה" בשחרית, או ל"אתה אחד" במנחה.

¹¹ בישיבות אומרים את זה בצורה של חקירה: מי שלא אמר יעלה ויבא, האם הוא לא התפלל או התפלל וחסר לו רק הזכרת מעין המאורע.

¹² צריך לומר לשליח צבור לכוין עליו, כי בדרך כלל השליח צבור לא מכוין להוציא אחרים בברכת מעין שבע.

¹³ המדובר שמתפללים בבית הכנסת, שאז יש ברכת מעין שבע. אבל כשעושים שבת חתן בבית מלון, ומביאים להם אולם צדדי לתפלות שהוא לא מקום של בית כנסת, אלא אולם הרצאות, ורק בשבת זו מתפללים שם, לא יברכו שם ברכת מעין שבע, מפני שדעת מרן השלחן ערוך (סימן רסא סעיף ז) שברכת מעין שבע מברכים רק בבית הכנסת. עד לפני 50 שנה כולם באו לבית החתן להתפלל, אז לא היו עושים שבתות חתן בבתי מלון, ועל זה כתב מרן שלא יברכו ברכת מעין שבע בבית החתנים. ולכן בבתי מלון של חרדים שמייחדים מקום קבוע לתפלות, יאמרו שם ברכת מעין שבע כדין בית כנסת. לפני 25 שנה מרן זצ"ל קבע בית כנסת בביתו, וכיון שהתפללו שם בדרך קבוע אמרו גם ברכת מעין שבע כדין בית כנסת.

פעם עשו הפגנה בליל שבת ברחוב בר אילן, ובאו אלפים ורבותו והתפללו ערבית ואמרו ברכת מעין שבע ברחוב של עיר, או שלא ידעו את ההלכה או שידעו דעת הבן איש חי (פרשת וירא סעיף ז) שמברכים מעין שבע גם שלא בבית הכנסת, ולא כדעת מרן שקיבלו הוראותיו. אבל הרי בלאו הכי

וגם הוא יתכוין לצאת. וכיון שיוצא ממנו ידי חובה, לא יענה אחריו ברוך הוא וברוך שמו.¹⁴ והנה בשו"ת זרע אמת (ח"ג סימן כו) לרבי ישמעאל¹⁵ הכהן - היה לפני למעלה מ-250 שנה - דן, אם חל חול המועד או ראש חודש ביום ששי, ולא אמר יעלה ויבוא במנחה שדינו שצריך לחזור,¹⁶ ולאחר שקיבל שבת נזכר שלא אמר יעלה ויבוא, אם עוד לא היה צאת הכוכבים, למרות שקיבל שבת, יתפלל מנחה ויתקן. ומכאן מוכח גם כן, שיש חילוק בין קבלת שבת ביחיד לקבלת שבת בצבור.

דעת מחבר אחד

י. מחבר אחד¹⁷ ספרדי בן זמננו, ראה שמרן זצ"ל הביא ביביע אומר (ח"ב האו"ח סימן טז אות יא) ובלוית חן (סימן ו) את כל הפוסקים שאם קיבלה שבת בהדלקת הנרות יכולה עדיין להתפלל מנחה, והוא חלק על כולם, הוא יותר גדול מהחתם סופר, מרבי חיים פלאגי ומכל האחרונים... ואומר שתתפלל ערבית שנים. וכותב שגם לשיטת הספרדים צריכה לעשות תנאי בהדלקת הנרות שלא לקבל שבת, ואם לא עשתה תנאי, צריכה לחוש שקיבלה שבת ולא תתפלל מנחה. הוא מכיר את השלחן ערוך שמתיר בבין השמשות לעשות עירובי חצרות, כי מרן זצ"ל מביא את השלחן ערוך הזה... והוא עונה שיש חילוק, כי דוקא לערב עירובי חצרות מותר אחרי שקיבל שבת ביחיד, אבל אין להתפלל מנחה כי זה "תרת" דסתר"י, שמצד אחד קיבלה שבת ומצד שני תתפלל תפלה של חול, ומכאן הסברא הזו חלק על כל גדולי האחרונים. זו לא הדרך שמרן חייג אותנו, אם יש קושיא על גדולי האחרונים, לא צריך להיות 'ראש בקיר', אבל צריך לחפש סברא לדברי האחרונים הללו, מקושיא לא מתים. ובאמת שאפשר לתרץ בפשטות, שסוף סוף תפלה דרבנן, ולא גזרו על דרבנן בבין השמשות. ועוד שתפלה רחמי ניהו, והבאנו ראייה שניתן להתפלל גם בשבת תפלה של חול. וגם אם תאמר שזו מחלוקת הפוסקים, ספק דרבנן לקולא. הדרך לחלוק על כל גדולי האחרונים מסברא, היא לא דרך נכונה. וראינו שגם פוסקי האשכנזים - המנחת יצחק והציץ אליעזר ועוד - פסקו בזה שלא כדעת המשנה ברורה, ואותו מחבר בא לומר שגם הספרדים לא יתפללו מנחה אחר קבלת שבת ביחיד, הגם לכבוש את המלכה עמי בבית!?

המאחר לבילי שבת

יא. אותו מחבר הביא בשם רב אחד, שאדם שאיחר להתפלל מנחה בערב שבת - כדרכם של הרבה אנשים לצערנו - ואם יתפלל מנחה לא יספיק לקבל תוספת שבת, כי באמצע התפלה תכנס השבת, יקבל שבת וירויח מצוה דאורייתא של תוספת שבת, ואחר כך יתפלל ערבית שנים. אבל לפי מה שביארנו זה לא נכון, ראשית, הרי הוא כבר פרש ממלאכה ובוהה הרוויח תוספת שבת, וזה לא סותר שיכול להתפלל מנחה, וכפי שביארנו באורך. וגם שקבלת שבת אין לה שיעור, נכון שיש דעות בראשונים שצריך לקבל תוספת של חצי שעה, אבל רוב הראשונים סוברים שאין שיעור, אלא העיקר שיקבל מעט קודם השקיעה,¹⁸ וכמו שכתב מרן (בסימן תרח סעיף א) לגבי יום הכיפורים: אוכלים

טעם אמירת ברכת מעין שבע בטל, אבל מה נעשה שאין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו אלא אם כן גדול ממנו בחכמה ובכבודו, ובטל הטעם לא בטל התקנה, ואם כן אין לך בו אלא חידושו. ודי לנו במה שאנו מברכים בבית כנסת קבוע.

אם משכירים מקום כמו מת"ש או כיתה בבית ספר, מברכים שם ברכת מעין שבע, מפני שיש שם משתמשים במקום זה לצרכים אחרים של בית הספר, מברכים שם ברכת מעין שבע, מפני שיש שם תפילות בקביעות, מה שאין כן בית אבליים או בית התנים שהוא לא מקום קבוע לתפילות.

14. כמו כל הברכות שיוצא מדין שומע כעונה, שלא עונה "ברוך הוא וברוך שמו". יש אנשים כמו רבני ערים ורבנים ראשיים שצריכים כל שבת לברך הגומל, כי במשך השבוע יש להם הרבה נסיעות, בבית כנסת שלנו יש אחד שמתיי שיהו שומע ברכת הגומל הוא צועק "ברוך הוא וברוך שמו", אמרת' לו: מה אתה צועק, תאמר בשקט, אנתנו רוצים לשמוע את ברכת הגומל ולצאת ידי חובה, אתה גם מבלבל את השומעים שרגלים לענות ברוך הוא וברוך שמו, ולא ישימו לב שכעת הם יוצאים ידי חובה.

15. אין קראו לו "ישמעאל", הרי אסור לקרוא בשם של רשע? מי שקראו לו נמרוד או המן והוא חזר בתשובה, ילך לרבי חיים קנייבסקי ויענה לו שניו השם... אלא ישמעאל שונה דינו, מפני שחזר בתשובה, ולכן יש לנו כבר את התנא רבי ישמעאל, שמוזכר הרבה פעמים בש"ס.

16. אם שכח יעלה ויבא בראש חודש, בשחרית ומנחה חזר, אבל בערבית של ראש חודש. וגם אם ראש חודש יומיים ולא אמר בערבית של הלילה השני, לא חזר. מה שאין כן בחול המועד שבכל התפלות חזרו, כי דין זה מיוחד לערבית של ראש חודש, מפני שאין מקדשים את החודש במילה אלא ביום (ברכות ל.).

17. אני לא אנוקב בשמו כי עושים מזה פולטיקה, אבל אנתנו מחפשים את האמת לאמיתה של תורה, כדרכה של תורה, כל אחד שרוצה יכול לראות בכתובים את הנימוקים לכאן ולשם.

18. לאחר השקיעה בלאו הכי מגיע זמן בין השמשות שהוא ספק יום ספק לילה וגם ככה יפרוש ממלאכה, ולכן אחר שנתכסה גלגל החמה זה כבר לילה, מה אתה מקבל שבת? זה "חכם בלילה"... האשכנזים נהגו לקבל שבת ארבעים דקות קודם השקיעה, מפני שכן כתב בלוח של הרב טיקווינסקי, לכן ארבעים דקות קודם השקיעה מפעילים שירים, אבל רק שירים אשכנזים, למה? צריך להגיד לראש העיר שלנו שישמיעו שירים ספרדיים, ישמיעו בקשות... אבל אנתנו לא נוהגים לקבל שבת ארבעים דקות קודם השקיעה, אלא כמו שכתב הכף החיים (סי' רנו סק"ה, וסי' רס"א ס"ב) - לפני כתיב

ומפסיקים קודם בין השמשות שצריך להוסיף מחול על הקודש, ותוספת זה אין לו שיעור, אלא קודם בין השמשות צריך להוסיף מחול על הקודש מעט או הרבה. ואף על פי שהוא מתפלל מנחה בשעת השקיעה, הוא מקבל שבת ממילא כשתכנס השבת, כיון שפרש ממלאכה. אמנם יש אומרים שצריך לקבל שבת בפה, אין לך דבר בלי מחלוקת, ולכן נהגו להחמיר בזה בעיקר ביום הכיפורים, אבל מעיקר הדין מקיים מצות תוספת שבת בכך שפרש ממלאכה, ולכן באופן שהגיע לבית כנסת בבין השמשות, לא יתפלל ערבית שנים אלא יתפלל מנחה.

תרת דסתר

יב. יותר מוכך, להלכה ביום חול מתפללים מנחה גם בבין השמשות, ואמנם לדעת רבי יהודה (במסכת ברכות כו.) זמן תפלת מנחה עד פלג המנחה - שעה ורבע לפני צאת הכוכבים - ולאחר מכן נחשב לילה ויכול להתפלל ערבית, אבל לדעת חכמים תפלת מנחה עד הערב, ולמסקנא אמרו בגמרא (ברכות כו.): דעבד כמו עבד דעבד כמו עבד, כל אחד יפסוק כמי שירצה. ויש אומרים שאפילו ביום אחד ניתן לעשות "תרת דסתר", להתפלל מנחה לאחר פלג המנחה כחכמים, וערבית קודם השקיעה כרבי יהודה, וכך מנהגנו. אם כי מרן השלחן ערוך (סימן רלג סעיף א) לא פוסק כך, אבל כך המנהג, ומקילים בזה כי תפלה דרבנן. והסתייפלו בקהילות יעקב¹⁹ (ברכות ס"א) מסביר את הענין בטוב טעם.

מעשה רב

יג. תבואו לבית כנסת מוסאיוף בירושלים, ותראו שיש הרבה מתפללים מנחה וערבית אחרי פלג המנחה והולכים, "ויברח יעקב"... אני זוכר לפני למעלה מחמשים שנה שהיינו הולכים לבילי שבת להתפלל עם מרן זצ"ל בישיבת פורת יוסף בשכונת גאולה, והיינו רואים את חכמי המקובלים שכבר חוזרים מתפלת ערבית שהתפללו בזמן פלג המנחה.

ברגע האחרון

יד. אם אדם הגיע לבית הכנסת בערב שבת שלש דקות לפני צאת הכוכבים,²⁰ ובאמצע התפלה יגיע זמן צאת הכוכבים ותכנס שבת, האם הולכים אחר התחלת התפלה או אחר הסוף? שנינו במשנה (ברכות כו.): חכמים אומרים תפלת מנחה עד הערב. ופירש רש"י: עד חשכה. כלומר עד צאת הכוכבים. ותלמידי רבינו יונה (ר"פ תפלת השחר) כותבים עד השקיעה, ולפי דבריהם אי אפשר להתפלל תפלת מנחה אחר השקיעה. וכן דעת עוד כמה ראשונים, אבל רובם פסקו שניתן להתפלל מנחה גם בזמן בין השמשות, כך דעת הרא"ה - רבי אהרן הלוי - (ברכות כז ע"א, עמ' סו-סז), ספר המנהיג (הל' תפלה סוף אות פא), הרשב"ץ (בפסקיו לברכות כו. ד"ה איבעיא להו, ושם כז.), הגהות מיימוניות (פ"ג מהל' תפלה אות ח), והטור (סימן רלג). וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן רלג סעיף א). רבי יעקב רקח (בספר שערי תפלה בדיני מנחה אות ב) כתב שמצא יותר מארבעים פוסקים ראשונים ואחרונים שמוותר להתפלל מנחה בזמן בין השמשות, וכך גם כתבנו בליקוט יוסף (ח"א סימן רלג, עמ' תרמא). לפני מעל עשרים שנה חכם אחד תמה על הילקוט יוסף בלשון חריפה: איך אפשר להתפלל מנחה בבין השמשות, אולי זה לילה, ספק ברכות להקל! אבל מקושיא לא מתים, חבל שהוא הדפיס בספר וכתב בצורה מאוד חריפה, שלחתי לו תשובה וכתבתי לו, מה אתה רוצה, רבי יעקב רקח מנה למעלה מארבעים פוסקים. וכתבתי לו גם שתפלה רחמי ניהו, והוא לגלג על זה, וטען

שנה - שמונה ירושלים לקבל שבת כרבע שעה קודם השקיעה.

19. מרן זצ"ל מאוד חיבב את הספר קהילות יעקב, כאשר כיהן כרב ראשי לתל אביב בשנת תשכ"ח - לפני למעלה מחמשים שנה - כמה פעמים שלח אותי בבין הזמנים לנסוע לסטייפלר ולקנות לו את הספר, הסטייפלר היה מוכר את הספרים בביתו ולא מוכר את כל הסט, היה שואל: מה אתה לומד? תקנה מה שאתה לומד. ומרן הניח את הספר ב'וולו' והיה לומד בו בנסיעות, וכל פעם מעביר את הסמינר, אני זוכר שפעם אחת הוא גמר את הקהילות יעקב על מסכת שבת, ושמוח מאוד, לקח את הספר ונישק אותו ואמר לי: בעזרת ה' יתברך, אני אחבר ספר על שבת יותר יפה... וכן הוא עשה, חיבר את הספר "מאור ישראל" על שבת שהוא יותר יפה, כולם יודעים...

בשנת תשכ"ה או תשכ"ו באו למרן זצ"ל לדין תורה, ובדין תורה היה מעורב גם הרב שמעון בעדני שליט"א שהיה באותו הזמן מראשי ישיבת פורת יוסף, ואברך אחד טען כנגד רבו בישיבה שהוא לוקח את כל השיעורים שלו מהספר קהילות יעקב, ואמר גם אני יכול לקרוא מהספר ולדעת את השיעורים לבד. אבל מרן הצדיק את הרב, ואמר מסתמא הוא מסביר לכם, מוסיף דברים פה ושם, אין בית מדרש בלא חידוש. אבל אותו אברך לא רצה להיכנס לשיעורים, ולבסוף הוציאו אותו מהישיבה, מרן הורה להם שיפצו אותו, ונתנו בידים של מרן - שהוא היה השופט - צ'קים דחויים לשנה שלימה, וכל חודש אותו אברך היה בא לקחת את כספו...

פעם בישיבות למדנו בספר קהילות יעקב בהיחבא, כי הוא היה מרובי הזמן, היום אחרי הרבה שנים מפסידת הסטייפלר זה השתנה.

20. זה לא כל כך מציאותי שאדם יאחר כל כך בערב שבת, אבל השאלה מבחינה הלכתית.

העלון להצלתם של: רות בת יוכבד הודיה בת יוכבד ודוד בן יוכבד לזווגים הגונים, צבי בן אסתר פיגאן לרפ"ש בקרוב ממש, שלום בן אילנה כל הישועות בריאות פרנסה, אליה אילת בת יפה נחת בריאות הצלחה, אביגיל בת אליה אילת בריאות והצלחה, נועם בן אליה אילת בריאות והצלחה, ושמוען יוחאי בן אליה אילת בריאות והצלחה.

השמשות שלנו יש לנו ספק ספיקא, שמא כשיטת רבי יוסף²² (במסכת שבת לה) שבין השמשות שלנו הוא יום גמור, ובין השמשות זה כהרף עין לפני צאת הכוכבים, ואם תאמר שהלכה כרבי יהודה שבין השמשות הוא שלש עשרה וחצי דקות, שמא הלכה כרבינו תם שבין השמשות שלו מתחיל חמישים ושמונה דקות וחצי לאחר השקיעה שלנו. אותו מחבר שהזכרנו תמה, שאם כן נתיר את כל התורה על פי ספק ספיקא. אבל יש כללים בספק ספיקא, תלמד את הש"ך בסימן ק"י ותדע.

הסמכנה לדיינות

יז. פעם בועדה למבחנים של הרבנות הראשית היו מרן זצ"ל, הרב גורן, והרב ולדינברג, ובחנו דיינים על "אבן העזר", ושאלו את הנבחרים: האם מועיל ספק ספיקא להתיר עגונה או לא מועיל, וקרה פעם שאחד ענה שאם יש שלשה ספקות זה מועיל, קם אחד הרבנים וטען: מה פתאום, מה לי שנים מה לי שלש, זה שיבוש... אותו הנבחן התחיל לפחד, אולי טעייתי ולא הצלחתי במבחן... מרן זצ"ל ריחם עליו והצדיק אותו, אמר: אמנם הט"ז (סי' קי"ט ס"ק טו) כתב שלא מועילים כמה ספקות שיהיו, אבל הש"ך (בכללי הספק ספיקא דין כח, ובנקודות הספק על הט"ז הנ"ל) כותב כמו שאמרת, שרק שלשה ספקות מועיל כדי להתיר עגונה. אז היו שואלים שאלות קשות ביותר, לא שאלות פשוטות כמו טעם כעיקר דאורייתא או מדרבנן...

יושבים על מדין

יח. כאשר מרן זצ"ל נבחר לרב ראשי לישראל, הוא חיפש למי מהספרדים יש כושר לדיינות, ומצא בסך הכל אחד עשר עם כושר לדיינות, ומינה את כולם לדיינים, היום ברוך ה' יש מעל 400 עם כושר לדיינות, ספרדים, אשכנזים, לבנים, שחורים... בן פורת יוסף. מרן היה בא אלינו לכולל של הדיינות, ומביא תיק מבית הדין ושואל: מה אתם תפסקו במקרה כזה, היו מסתבכים, והיה נתן מאה דולר למי שמצליח לענות תשובה נכונה. וברוך ה' היום יש לנו דיינים חשובים שאנחנו יכולים להתגאות בהם, היה אצלי בליל שבת דיין חשוב אחד, והביא לי כמה פסקי דין שכתב אצלו בבית הדין, איזה כחא דהיתרא, ודאי, הוא תלמיד של מרן... להלכה ביום טוב מקילים כרבי יוסף, ובשבת מחמירים כרבי יהודה.

שאם כן נתפלל מנחה גם בלילה... אבל מה אתה מולגלג עלינו, כבר רבי יעקב רקה כתב את זה! יש כאלה שרוצים שהדברים שלהם יתקבלו, אז הם מולגלים... לכן ברור לנו שאפשר להתפלל מנחה גם בזמן בין השמשות.

תפלה בזמנה

טו. בזמן צאת הכוכבים - שלש עשרה דקות וחצי זמניות²¹ לאחר השקיעה - כבר אי אפשר להתפלל מנחה. אם מגיע לסאטמר, שם רגילים להתפלל מנחה עד צאת הכוכבים של רבינו תם, אני לא אגיד להם מה לעשות, הם לא ישמעו לי... אבל אדם לא יתפלל איתם, זו ברכה לבטלה! וגם אם הוא עשירי לא יסכים להצטרף, "בקהלם אל תחד כבודי", כי זה סיוע בידי עוברי עבירה, משום שהמנהג בארץ ישראל כהגאונים. האדמו"ר מקלויזנבורג (בשו"ת דברי יציב האו"ח סימן צט) העיד על סבו בעל הדברי חיים מצאנז, שהיה מתפלל מנחה בלילה. סיפרתי פעם, שעשו תנועת הבית לבית חולים לניאדו בנתניה, היו פקקים בדרך ומרן זצ"ל הגיע ברגע האחרון סמוך לצאת הכוכבים, וביקש שיארגנו לו עשרה אנשים שיעשה קדושה אמר לו האדמו"ר מקלויזנבורג: מדוע כבודו בלחץ, אתה כתבת ביביע אומר ח"ב (האו"ח סי' כא) שצריך להוציא שבת כרבינו תם, יש לך עוד זמן! ענה לו הרב: חס ושולם, מה שכתבת זה לחומרא, להוציא שבת או יום כיפור בזמן רבינו תם, אבל לא להתפלל מנחה בשעה כזאת.

ספק ספיקא

טז. כאמור, לדעת מרן השלחן ערוך אפשר להתפלל מנחה בבין השמשות, ובבין 21 תינוק שנולד ביום ששי עד השקיעה מלים אותו ביום ששי הבא, ואם נולד אחרי השקיעה מלים אותו ביום ראשון הבא, כי יש ספק אם הוא נולד ביום ששי או בשבת, ורק אם נולד תשע עשרה דקות לאחר השקיעה, מלים אותו בשבת הבאה, שזה ודאי כבר שבת. הגאון רבי שלום משאש (בשו"ת שמש ומנן ח"א האו"ח סימן ה) - אחר אלף המחילות מכבוד תורתו - כתב דבר פלא, שתינוק שנולד עשר דקות לפני השקיעה לא מלים אותו ולא בששי ולא בשבת, רק ביום ראשון. מאיפה הוא המציא את זה? אולי המעתיק כתב כך, לא הוא. כל אדם שאשתו יולדת ביום ששי, יאמר למיילדות או לאחיות: אנחנו אנשים יראי שמים, שימו לב מתי הלידה בדיוק. יש טוענים שיש הבדל בין בית חולים "הדסה" ל"שערי צדק" שזה למעלה וזה למטה, אבל אנחנו לא בקיאים בזה.

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הראש"ל שליט"א

מזכרת מ"ס היודים כל מוצש"ק בשעה 20:30 השיעור מתחיל בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293 * שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

גילה בת מזל
זרע קודש בר קיימא

רונן בן מזל
לזיווג הגון

מנחם בן נירה
לרפואה שלימה

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורנו ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא'ש או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: 5290 *

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 92.8fm, 93.00fm

ילד יקר! אם ברצונך לראות את חידושך על פרשת השבוע בעלון "בית מרן"

השאר את שם מלא ומספר טלפון ב- 5293 * שלוחה 7 ובמידה ותבחר אנו נחזור אליך לקבלת חידוש התורה. (ניתן להשאיר עד חודש קדימה)

כאן מגדלים גדולי דור

ברק אהרוני נ"י

מאת התלמיד החביב: ברק אהרוני נ"י מרכז הארץ

כתוב בפר' השבועי: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה וכו"

בפסוק זה יש רמז שאדם חייב לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום בכל ער"ש וכמו שאמרו חז"ל "כל המשלים פרושיותיו עם הציבור מאריכים לו ימיו ושנותיו" וכו', והרמז בזה כדלהלן: וחייב אדם לשנות הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום בטעמיה יגוניה יקראת ישמח שמחה רבה אם למדה הזוהר בקריאתה אינו ירא מעונשים מכל צרות רעות יצילנו מלאך ה'.

העלון להצלחתם שלי: אביגיל בת דבורה אסתר כל הישועות, אביגיל בת יונה כל הישועות, אביהו בן אסתר כל הישועות, אביטל בת דבורה אסתר כל הישועות, אבינעם בן שמריה כל הישועות, אביעד בן אסתר כל הישועות, אבישג בת יונה כל הישועות, אברהם יעקב בן מזל חזרה בתשובה מאהבה.

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו" (א א).

השבוע התחילו ימי השובב"ם, ימים מיוחדים המסוגלים לתשובה ולתיקון, ונרמזו בפסוק (ירמיה ג כב) "שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם", כלומר, אם תשובו ותעשו את התיקון הראוי בימי השובב"ם, אז הקב"ה ירפא את הפגם שנעשה על ידי חטאיכם.

ימי השובב"ם מתחילים בפרשת שמות, ולכן נרמזו בפסוק הראשון של הפרשה: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" - ראשי תיבות שובב"ם [והאות ה' של "הבאים" היא אות שימוש ואינה מעיקר התיבה], ומה עניינם של ימים אלו? "מצרימה את יעקב איש וביתו" - סופי תיבות תשובה, לרמז שבימים אלו צריך לעשות תשובה (ליקוטי מהר"ח).

ועיקר התיקון בימים אלו הוא לפגם היסוד, ואחד התיקונים המועילים לזה הוא נתינת צדקה, כמבואר מדברי רבינו האר"י ז"ל בשער המצוות (פרשת ראה) שמצות הצדקה מתקנת למעלה במדת היסוד. וזה סוד מה שאמרו רבותינו ז"ל (רי"ה ד.) האומר סלע זו לצדקה בשביל שיחיה בני ובשביל שאזכה בה לחיי העולם הבא, הרי זה צדיק גמור. ולכאורה היה ראוי להקרא נדיב וגומל חסדים, ומדוע נקרא צדיק? אלא, בזהר הקדוש (ח"א קסב. רמח"ו) ועוד) מבואר שמדת היסוד נקראת "צדיק", כמו שנאמר (משלי י כה) "וצדיק יסוד עולם", ולכן מי ששומר אותה נקרא צדיק. ולכן אמרו שהנותן צדקה נקרא צדיק, כיון שהצדקה מועילה לתיקון מדת היסוד. וכן צריך להתחזק בימים אלו בתפילה, כמו שאמרו חז"ל (שבת סו.) אילן המשיר פירותיו סוקרו בסיקרא כדי שיראו אותו בני אדם ויבקשו עליו רחמים. ויש בזה רמז למי שפגם המדת היסוד, כי האדם נמשל לאילן, כמו שנאמר (דברים כ ט) "כי האדם עץ השדה", ומי שנשרו פירותיו קודם הזמן הוא הפגם במדת היסוד, וצריך לבקש רחמים ולהתפלל בכוונה כדי לתקן מה שפגם.

"והרד בת פרעה לרחוץ על היאור ונערותיה הולכות על יד היאור ותרוא את התיבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה" (ב ה).

מהו "ותשלח את אמתה"? פירושו רבותינו ז"ל (סוטה יב: שמו"ר א כג) שני פירושים, פירוש אחד ששלחה את שפחתה, ופירוש שני שהושיטה את אמת היד שלה, ונעשה לה נס ונשתרבה ידה עד התיבה. וכתב רבינו בחיי שהיתה רחוקה מהתיבה ששים אמה, והתארכה ידה ששים אמה עד שהגיעה לתיבה.

ונשאלת השאלה, כיון שהיתה רחוקה כל כך מדוע בכלל הושיטה את ידה? אלא, כשראתה בתיבה את התיבה ובתוכה נער בוכה, אמרה, מה אני יכולה לעשות כדי להציל אותו? אני יכולה רק להושיט את היד, ומיד הושיטה את ידה! ואע"פ שידעה שאינה יכולה להגיע לתיבה, אמרה אני יעשה מה שאני יכולה. בזכות זה נעשה לה הנס הגדול ונתארכה ידה ששים אמה, אבל אם לא היתה מושיטה את ידה לא היה נעשה לה נס.

ומכאן יש לנו ללמוד שכל אדם צריך לעשות מה שהוא יכול, ולעולם לא יאמר מה אני יכול לעשות. הקב"ה לא דורש מהאדם שיעשה מה שהוא לא יכול, אלא את מה שהוא יכול, ואז הקב"ה יתן לו סייעתא דשמיא ויראה שהוא יכול לעשות הרבה

יותר ממה שחשב בתחילה.

"ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו" (ב י).

ידוע ששמו של האדם מורה על מהותו, כמו שנאמר (תהלים מו ט) "לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שמות בארץ", אל תקרי "שמות" אלא "שמות" (ברכות ז:). ומעתה יש להבין, איך יתכן שמושה רבינו שהוציא את ישראל מצרים נקרא "משה" על שם מקרה אחד שקרה לו בקטנותו?

אלא אומר המדרש (שמו"ר א כו): מכאן אתה למד שכן של גומלי חסדים, אע"פ שהרבה שמות היו לו למשה, לא נקבע לו שם בכל התורה אלא כמו שקראתו בתיבה בת פרעה, ואף הקב"ה לא קראהו בשם אחר.

אמנם באמת לא לחינם נקרא כן, אלא זה היה שמו הראוי לו - על שם העתיד, כי אם נקרא רק על שם "כי מן המים משיתהו" היה ראוי לקרותו "משוי" ולא "משה", ומדוע נקרא משה? אלא אומר החזקוני, בשם "משה" רמז שיהיה הוא מושה את אחרים, וכשם שנמשה בעצמו מן המים כך ימשה את ישראל ויוציאם ממצרים. ובזכות החסד שלה זכתה בתיבה לקרוא למשה רבינו בשם הראוי לו, וגם הקב"ה הסכים על ידה וקרא לו בשם זה.

"ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלותם" (ב יא).

מדוע נאמר כאן "ויגדל משה"? רמז גדול יש כאן, מה היתה גדלותו של משה רבינו ע"ה? שהיה נושא בעול עם אחיו, שיצא אליהם לראות בסבלותם. למרות שהיה משבט לוי שלא היו בגזירת השעבוד, והוא עצמו היה בארמון המלוכה ויכל להשאר לשבת בכבודו של עולם, לא ביקש מנוחה לעצמו ולא הסתגר בארבע אמותיו, אלא "ויצא אל אחיו וירא בסבלותם" - יצא להשתתף בצערם ולכאוב את כאבם, זו היתה הגדלות שלו, ובזכות זה זכה אחר כך לגאול אותם ממצרים.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

החיוזוק היומי

"מי שהייתי בידיים שלו אתמול אני אהיה בידי גמ מהר!!"

ניתן להאזין לחיוזוק היומי 5293* בשלוחה 8- < 13

המקובל האלקי רבי יעקב אבוחצירא זיע"א
יום פטירתו: כ"ב בטבת ה'תרט"ט

הדליקו נר
הפליטה בנסות ופליטה בנפשות

לאורם נלך

המקובל האלקי רבי יעקב אבוחצירא זיע"א

ביום ששי זה חל יום פטירתו של המקובל האלקי רבי יעקב אבוחצירא זיע"א, רבנו נולד בשנת ה'תקס"ו (1805 למניינם) בעיר תאפילאלת שבמרוקו לאביו רבי מסעוד זצוק"ל בצעירותו למד רבנו אצל אביו רבי מסעוד את התנ"ך, טעמי המקרא, משנה ותלמוד, לאחר מכן הוסמך רבנו לרבנות ע"י רבי ישועה דנינו זצוק"ל, כ"כ שימש רבנו גם כמנהיג לבני קהילתו שבתאפילאלת. לאחר כמה שנים חשקה נפשו של רבנו לעזוב את בני קהילתו ולעלות לארץ ישראל אך בני קהילתו שאהבוהו לא הסכימו לו שיעזוב אותם וכך נמשך הדבר פעמים רבות, רק כשגדל בנו של רבנו רבי מסעוד והבטיח להם שבנו ישמש את בני קהילתו במקומו הסכימו בני הקהילה שרבונו יעזוב אותם וכך חשב רבנו להגיע לארץ ישראל דרך אלג'ריה, תוניסיה, לוב ומצרים עד ארץ ישראל אך לפני בואו לארץ הגיע רבנו לדמנהור שבמצרים והתארח אצל רבי משה סרוסי ובאותה שבת רבנו לא הרגיש טוב והזמינו לו רופא שיבדוק אותו לאחר הבדיקות אמר הרופא כפי מה שאני רואה תוך שעה הולך רבנו לעולמו, ניסה רבי משה סרוסי להתחמק מרבנו ולא לומר לו את הבשורה הקשה, אך רבנו ברוח קודשו ידע את דבר הרופא ואמר לרבי משה סרוסי אל תפחד אני חייב להישאר כל השבת אצלך, ובאמת נשאר רבנו חי כל השבת וביום ראשון הלך לעולמו, רבנו היה איש קדוש מרחם והיה מסתגר בחדרו ומרבה

בתפילות וסגופים וכל זה להגיע לדרגות גבוהות ונשגבות של קדושה וטהרה. רבנו היה הולך לישון זמן קצר לפני חצות ליל, ומתעורר בחצות לומר תיקון, לאחר מכן היה יושב ולומד "עץ חיים" עד תפילת הנץ, ובכל ימי השבוע היה יושב רבנו ועוסק בתורה והיה מגיע לבתו רק לכבוד שבת קודש. כ"כ היה רבנו עוזר בממש לתלמידי חכמים יתומים ואלמנות והיה מכתת רגליו מעיר לעיר לאסוף צדקה לאותם נזקקים. לפני פטירתו ביקש רבנו ששני תלמידי חכמים יתעסקו בטהרה שלו, וזה בתנאי שהם ידעו שכמה ימים לאחר פטירתו גם הם ילכו לעולמם. (רבנו לא גילה מה הסיבה לכך) ובאמת שני תלמידיו קיבלו על עצמם את התנאי. והתעסקו בטהרתו ומספרים שבשעת טהרתו רבנו שכב וקם כמה פעמים ובכך הוא עזר להם בטהרתו. לאחר כמה ימים נפטרו שני תלמידיו שעסקו בטהרתו, בספר שנכתב על רבנו כתוב שבזמן הליותו של רבנו היה ויכוח בין אנשי אלכסנדריה לאנשי דמנהור היכן לקברו אנשי אלכסנדריה לקחו את המיטה לאלכסנדריה וירד גשם זלעפות שהחל לטשוף את העיר ובכך הבינו כולם שרצונו של רבנו להיקבר בדמנהור שבמצרים. רבנו השאיר אחריו דור ישרים מבורך את בניו: הצדיקים רבי מסעוד, רבי יצחק, רבי אהרון זצוק"ל. ואת שתי בנותיו: מרת פריחה תורג'מן ע"ה ומרת אסתר מכלוף ע"ה אשת רבי מכלוף אהרן זצוק"ל. רבנו נקבר בדמנהור שבמצרים בתאריך כ' בתמוז ה'ת"מ והוא בן 75 שנים בפטירתו.

העלון להצלחתם של: אבשי בן מלכה חזרה בתשובה והצלחה בזיווג שלו, אברהם ישעיהו בן מאיה - כל הישועות, אהרון בן קרן בת שבע בריאות הנפש והגוף חזרה בתשובה שלימה ופרנסה טובה, אהרון בן שמחה סוליקה בריאות והצלחה, אודליה בת חנה זרע בר קימא, אודליה בת יוכבד כל הישועות.

הרב ישראל לורי שליט"א
במסגרת הקמפוס בדרום קול חי בתוכניתו של הרב בן לילו
כל יום חי בשעה 19:30

אבל יש לדחות שהרי כל דברי המשנה נאמרו בסתם אבל במקום שהיה אונס כמכת מדינה רח"ל ודאי שהשוכר יהיה פטור מלשלם על אותם ימים וכמו שכתב מרן השו"ע בחוש"מ סימן שכ"א סעי' א' ע"פ הגמרא במס' בבא מציעא דף קג: שכתב בזה"ל "החוכר או המקבל שדה מִחֲבֵרו, והוא בֵּית הַשְּׁלֶחִין או בֵּית הָאֵילָן, וְיָבֵשׁ מֵעֵיִן בֵּית הַשְּׁלֶחִין וְלֹא פֶסֶק הַנְּהָר הַגָּדוֹל, אֲלֵא אֶפְשָׁר לְהָבִיא מִמֶּנּוּ בְּדָלִי, או שְׁנֵקֶצֶץ הָאֵילָן שֶׁל בֵּית הָאֵילָנוֹת, אֵינּוּ מְנַפֵּה לוֹ מִחֲכִירוֹ. וְאִם מִפֶּת מְדִינָה הִיא, כְּגוֹן שְׂבִישׁ הַנְּהָר, מְנַפֵּה לוֹ מִחֲכִירוֹ". עכ"ל והוסיף הרמ"א שהוא הדין בכל כיוצא בזה שכל מקום של הפסד מדינה מנכה לו משכירותו והביא את המרדכי שכתב לענין מלמד שסגר ימי לימוד עם איזה אדם וגור המושל של אותו המקום שלא ילמד, הדין דחשיב מכת מדינה ולא יצטרך לשלם למלמד כלום ואפי' שסגר עמו על ימי עבודה.

הלכה: לפי הנדו"ד כיון שנהיה מצב של אזעקות באותו מקום וכל מי שבא לנפוש בודאי שלא ישאר שם אלא ילך מיד מאותו אזור, יהיה אותו אדם פטור מלשלם על שאר הימים מדין מכת מדינה.

שאלה: אדם ששכר צימר לארבעה ימים וביום השני התחילו להיות באותו אזור אזעקות של מלחמה כמו שהיה באזור הדרום, ולכן השוכר רוצה לעזוב את אותו המקום ולא לשלם על שאר הימים שסגר עם המשכיר, וכנגד זה המשכיר רוצה לחייב אותו על כל הימים, עם מי הצדק?

תשובה: איתא במשנה במס' בבא מציעא דף ע"ה "השוכר את האומנין והטענו זה את זה אין להם זה על זה אלא תרעומות, שכר את החמור ואת הקדר להביא פרייפין וחלילים לכלה או למת ופועלין להעלות פשתנו מן המשרה וכל דבר שאבד וחזרו בהן מקום שאין שם אדם שוכר עליהן או מטען, השוכר את האומנין וחזרו בהן ידם על התחנתנה אם בעל הבית חוזר בו ידו על התחנתנה כל המשנה ידו על התחנתנה וכל החוזר בו ידו על התחנתנה". ע"כ, וכן פסקו הטור ומרן השו"ע בחושן משפט סי' קל"ג סעי' ג'.

לפי משנה זו נראה לומר בנדון דידן שיהיה חייב השוכר לשלם למשכיר על היום הראשון שכר תשלום מלא ועל שלושת הימים שהלך כשכר פועל בטל דהיינו שהמשכיר יקזז מהכסף לשוכר את החשמל נקיון וכד'.

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב בסניף הליכות בית מרץ

הלכות נשים

כלומר שני בנים, מעיקר הדין מותר להם להתרחץ ביחד עד שיגיעו לגיל חינוך (6-7). אבל אם זה אח ואחות אסור לרחצם ביחד החל מגיל שנתיים. שכן עיקר מצוות חינוך החל מגיל 3 שנים, ומה טוב לשמור על קדושת הבנים והבנות ותרוו מהם נחת אמן.

שאלה: האם מותר לאישה לקחת את בנה הקטן לחוף ים נפרד או לבריכה נפרדת. וכן להיפך שהאבא ייקח את ביתו הקטנה לחוף נפרד?

תשובה: שאלה זו נשאל הגאון מרן החזון איש זצוק"ל, והשיב שמעיקר הדין מותר לאישה ליקח את בנה הקטן לחוף של נשים, אבל אם בסוף יזכור הילד הקטן שהיה שם, אסור. כלומר עד גיל שלא זוכרים יש להקל, אבל מגיל שזוכרים שהוא 3 שנים בערך אסור לה ליקח את בנה הקטן. וכן הדין להיפך, שהאבא ייקח את ביתו הקטנה לחוף של גברים. ושומר נפשו ירחק מהם ובודאי שעל ידי כך יזכו לראות נחת מכל יוצאי חלציהם. (כן הורה הגאון הגדול ראש אבות בתי הדין בירושלים רבי ברוך שרגא שליט"א לרבני בית מרן).

שאלה: עד מתי מותר להלביש בנות קטנות במלבושים פחות צנועים?

תשובה: אחד ממצוות החינוך הוא בעיקר צניעות, שכן אחד מעיקרי היהדות הן הצניעות. ולכן חייב אדם לחזק את גדרות הצניעות בביתו ובמיוחד בדור הזה שרבה עזובה ולא מעט בבתי ישראל הצרה נפוצה. וחייב אדם להתפלל בכל יום ויום על יוצאי חלציו שלא יצאו חס ושלום לתרבות רעה. על כן מצד חובתינו לדאוג לחינוך ילדינו ולהלבישם בלבושים צנועים. ומעיקר הדין יכולה אישה להלביש את בנותיה הקטנות בגדים פחות צנועים עד גיל 3 שנים. שכן מצוות חינוך בצניעות מתחיל בגיל 3 שנים. וכמו שכתב בשו"ת ציץ אליעזר (סימן ב' אות ה') שמעיקר הדין אין חיוב ליטול ידיים לתינוקות, אבל המקפידה על כך מרגילה את בניה ובנותיה שיגדלו בטהרה. וכן הדין כאן, שכמה שיותר יתחזקו בזה בוודאי שעל ידי כך יהיה יותר מסוגל שיגדלו בקדושה ויהיו בני עליה ובני מזל.

שאלה: האם מותר לקלח את הילדים הקטנים ביחד. והאם יש הבדל בזה בין אם זה בת או בן?

תשובה: בדין זה יש חילוקים רבים. אם זה אחיות, כלומר שתי בנות, או אחים

פינת בריאות

אתם שואלים והמונחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

דלקת ראות

דלקת ריאות

דלקת ריאות מתפתחת ברקמות של ריאה אחת או שתיהן ונגרמת לרוב על ידי זיהום בנאדיות האוויר הנמצאות בקצה צנורות הנשימה הקטנים שבתוך הריאות. נאדיות האוויר הם שקי אוויר קטנים שבהם מתרחש חילוף גזים. האוויר הנשאף נכנס פנימה לשק האוויר והחמצן שבו מועבר למחזור הדם, ואילו הפחמן הדו חמצני שמגיע לריאות עם זרם הדם משתחרר ויפלט בנשיפה. במקרה של דלקת ריאות, הנאדיות מודלקות ולכן מתמלאות בנוזל, דבר המקשה על תהליך חילוף הגזים והגוף מסוגל לקלוט פחות חמצן.

במקרים רבים דלקת ריאות תפתח לאחר היווצרות דלקת בצינורות קנה הנשימה, היינו הסימפונות (ברונכיסים), ואז מדובר בדלקת ריאות ברונכיאלית. למצב זה קיימים שמות נוספים כגון דלקת ריאות כפולה או, lobar pneumonia אשר מתייחסים לאותו מצב הן מבחינת הגורמים לו והן מבחינת הטיפול הנדרש.

כיצד נגרמת הדלקת?

הדלקת נגרמת בעיקר על ידי זיהום שמקורו בחיידקים ומתבטאת בקוצר נשימה, שיעול עם כיח, תחושה כללית רעה ולחץ בבית החזה.

המחלה נפוצה בעיקר בעונות הסתיו והחורף ויכולים ללקות בה אנשים בכל גיל.

בברכת חורף בריא!

העלון להצלחתם של: מאור ישראל בן אוהד חזרה בתשובה, אורי בן חדיה- אריכות ימים, אורי בן חנה רפ"ש במהרה וחזרה בתשובה מתוך אהבה ושמוחה, אורי רפאל בן טל ללכת בדרך הישר בריאות איתנה, אוריאל בן קרן סולטנה נחת שילכו בדרך ה', אורלי בת שושנה חשנה שהכל יסתדר. שלא יגיעו למשפט ח"ו ובשורות טובות.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב דרשינות "בית ספר" ומחבר סדרת הספרים "עיר לרגל" ועוד...

לקדוח חור אל האור

שאלה: אנו יודעים שיש בדורנו הנהגה של הסתר פנים מצד הקב"ה. מה התועלת שיש בהנהגה כזאת, אם בכלל?

תשובה: אדם אחד שלח לי מכתב אישי על מצבים קשים שעבר בחייו, שם הוא כותב על התועלת שיצאה לו מהמצבים הללו. כפי שדברנו בעבר הנהגת הסתר הפנים היא אמנם קשה ומסוכנת, אבל חבוי בתוכה אושר גדול. כאשר האדם מצליח להבין את התועלת שישנה בהסתר פנים, הוא מתמלא בשמחה. כאשר האדם מצליח להבין את חכמת ה', את המחשבה העמוקה של הקב"ה בהסתר פניו, בסופו של דבר הוא מתמלא בשמחה, ו"צדיק באמונתו יחיה" - הצדיק עם האמונה שלו יחיה. אין הכוונה ב"יחיה" ל"שרוד" בלבד, אלא לכך שיחוש חיים טובים, חיים של שמחה ואושר.

הייתי אתמול באזכרה של אישה גלמודה, שנפטרה בשנות החמישים שלה, והעבירה את כל ימיה בצדקה, בחסד ובמעשים טובים. היא הגיעה לכזאת מדרגה, עד שבסוף ימיה, כאשר חלתה במחלה ל"ע במשך שמונה חודשים, לא סיפרה על כך לאף אחד, כדי לא לצער את הוריה, חברותיה וכל הסובבים אותה! זה היה האושר, הסיפוק והשמחה שלה, שהיא מצליחה לסגור את בעייתה בינה לבין הקב"ה, מבלי לשתף אחרים.

כשאדם משכיל להבין את הקב"ה בזמן הנהגת "הסתר הפנים", והוא מתייחד עם קונו, ואומר: "ריבונו של עולם, איני משתף אף אחד בצרתי, רק אותך, הוא חש אושר וביטחון. ולהפך, כאשר הוא מספר את בעיותיו לפלוני ולאלמוני, ולכל מי שהוא פוגש, הוא מגדיל ומעצים את בעייתו. מדוע? מכיוון שהוא פוגש באילנות סרק שלא מניבים פירות. ואז הוא מגיע למחשבה: סיפרתי לפלוני ומה יצא לי מזה? סיפרתי לאלמוני ומה יצא לי מזה? הרי הוא מתחיל להתבונן: רגע, סתם סיפרתי לאחרים, סתם הורדתי את ערכי, ביציתי את עצמי, הראיתי לכולם שאני איש מסכן, בן אדם שמתלונן, שרואה את החיים בעין רעה, ומה העזרה

שקיבלתי מהם!?

אבל כאשר האדם מתייחד עם קונו, ומנצל את צרותיו בשביל ההתייחדות עם ה', מנצל את צרותיו שבאות מהקב"ה בשביל לגלות את הסתר פנים, לגלות שבעצם יש כאן אב רחמן ואוהב שמסתתר מאחורי המכה, ומבין שכאן בעצם נמצאים העוצמה, הגבורה והניצחון שלו. זו תכלית רצון ה', שתקדח בחוזקה בקיר העבה, תעשה חור, ותראה מבעדו את בורא העולם.

המאמין עובד בידיעה שהוא חותר להתייחד עם מי שבאמת יכול לעזור לו. "אני אמיץ ואחיה מחצתי ואני ארפא". כשיש לו חולי, הוא מתייחד עם בורא העולם, הוא יודע, שרק הוא יכול לרפאות אותו. צריך השתדלות ללכת לרופא, לבית מרקחת, אבל בשביל מה לספר לאנשים! מה הם יועילו לי?! אני סתם נראה בעיניהם כמתלונן, כמתבכיין, כנודניק, אנשים אינם סובלים אדם, שבה כל יום ובוכה להם. מה ייתנו לך בני אדם?! להפך, לעיני בני אדם תראה את עצמך שמת, תראה את עצמך מאיר פנים, וכך יאהבו אותך, ומתן שכרך בצדו - גם יעזרו לך. אנשים לא אוהבים לעזור לאדם שמתלונן, "וחכיתי לה' המסיתר פניו מבית יעקב, וקיוויתי לו".

האדם צריך למצוא את הנקודות הטובות, נקודות החסד שבתוך מידת הדין, ולהודות לקב"ה על הטוב שהוא רואה גם במידת הדין, ועוד שיהיה הדבר מחודד אצלו, שאותו אלוקים הטוב שהוא רואה כאשר טוב לו, הוא אותו אלוקים הטוב כאשר רע לו. מצד הקב"ה אין שינוי - "אני ה' לא שנית", "כשם שחייב האדם לברך על הטובה, כך חייב לברך על הרעה". כי אותו הקב"ה, שעליו נאמר "חסד ה' מלאה הארץ", "טוב ה' לכל ורחמי על כל מעשיו", כשם שרואים אותו בטוב, כך צריך לראותו ברע, כי מצד הקב"ה אין שינוי. כשאדם מחדד לעצמו את ההסתכלות הזאת, הוא עובר את כל הגלים שפוקדים אותו מתוך תחושה של ניצחון והתגברות, ומתמלא בשמחה אמונה שמחיה אותו. זה הסוד הגדול לסלק את כל הדינים והגזירות, ולהגיע לישועות, נחמות ונפלאות.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שלוחה 3

יעוץ נישואין

הרב דניאל פינחסוב שליט"א
יועץ נישואים ומסוחר לענייני זוגיות

שאלה: אני ואשתי נשואים יחסית טריים, עדיין אין לנו ילדים. בתקופה האחרונה גילינו שיש בכל אחד ואחת מאיתנו אישיות וקווי אופי שונים זה מזה, ובעקבות זאת אנו צופים בבחינת איזה חכם הרואה את הנולד, את הקשיים והסיבוכים שהעתידי טומן לנו. האם נכון להפסיק את הזוגיות כבר עכשיו, לפני שיהיה לנו ילדים משותפים?

תשובה: הקב"ה ברא שוני בין הגבר לאשה הן באופי הן באישיות, שבעצם גורמים לשוני אדיר בגישה ובהסתכלות הרוחנית והגשמית על החיים, ומתוך כך בני הזוג חוששים שמא לא יוכלו לגשר על פערי הגישות האלה. נראה לנו שהאופי של בני הזוג כ"כ שונים הם, עד שאין חיבור ביניהם. ואכן כן, קיים שוני גדול ביניהם, הגבר יותר שכלי ואילו האשה יותר רגשית, ועל האופי הזה נבנים ונוספים כל החוויות שכל אחד ספג במשך חייו, והושפע עליו בין במודע ובין שלא במודע.

היופי שבזוגיות הוא בכך ששני בני הזוג משלימים זה את זה. כדי להשלים אחד את השני אין צורך להיות זהים, אלא יש צורך להיות שונים וללמוד לקבל את השונות הזו, מתוך ידיעה ששונות זו משלימה את מה שחסר אצלי ואצלך.

לדוגמא: אם הבעל הוא טיפוס מתלהב וחי, וזורם עם הזרמים שפוגשים אותו בכל מקום, ואילו האשה היא מאופקת יותר, הקשר ביניהם יכול להביא להרבה מאוד קונפליקטים. אולם, אם נצא לדרך בחיבור שני המזגים השונים האלו במבט חיובי, הרי שהספונטאניות שלו יכולה לעורר אותה לפעילות חברתית ערה יותר. מצד שני, במקרים בהם יש צורך ביותר בשיקול דעת ורצינות, הרי

שהאופי הרציני שלה, יכולה להביא אותו לשיקול דעת ולהחלטות נכונות. אומר הקב"ה: "לא טוב היות האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו". ה' יוצר את האשה, כדי שתהיה לאדם בת ברית וחברה לחיים. אך הקב"ה אינו אוסף שוב עפר מן האדמה, כי ליצירת האשה יש תכנון שונה. הקב"ה מרדים את האדם ולוקח ממנו צלע מצלעותיו, לאחר מכן צר עליה בשר ויוצר את האשה.

אדם מתעורר מהתרדמה שנפלה עליו לקראת הניתוח הראשון בעולם, ורואה את חוה. מיד מחליט האדם לקרוא לה 'אשה' כי מאיש לוקחה זאת, מאחר ורואה שהיא דומה לו בדמיון ובהתנהגות רק שהיא בגירסה נשית. אדם מבין שהאשה נוצרה ממש מתוכו, מגופו ונשמתו. אדם חש כי לאחר התרדמה שעבר לאחרונה משהו חסר בו, איזה חוש של רגשיות נעלם ממנו, הוא יותר מידי מחושב, לא כמו שהיה לפני התרדמה.

אדם מחליט שזו היא בת הזוג עבורו, היא היחידה שמתאימה לו להיות בת זוג, כי היא ממלאת את החסר הזה שהוא חש עתה בנפשו. יש בה הרבה מאוד רגש, יש בה תכונה שנעלמה ממנו, תכונת הרגשנות. לכן היא תשלים אותו, בכך שהוא עם המחשבה השכלית יחד עם הרגשנות שבה, יחליטו את החלטות הטובות ביותר לאנשות. אדם קולט שהקב"ה יצר עבורו במיוחד בת זוג שהיא חלק ממנו, ועל ידי ההתחברות שלו עמה הוא יפוך להיות יצור מושלם.

בכל שאלה וקושי ניתן להיוועץ אישית עם הרב
בין השעות 13:00-15:00 בטל' 0533165281

מוזכר הרבנים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת 5293 * שלוחה 8 < 13 בחיזוק יומי ושטרות מלאים

בחסדך בטחתי

פרק חמישי

מתי מגיעה העזרה?

בבריאות, למשל, יהודי שנתפס לו הגב ומרגיש פאב חד מאד, המחשבה הראשונה העולה בלבו היא: "האם יש אורתופד שמקבל קהל היום? איזו תרופה יכולה לעזור לי מהר מאוד?!". התגובה (או המחשבה) הראשונית שצריכה לעלות במוחו היא: "רובנו של עולם, אני מבין שהחלטת שהגב שלי יכאב. בבקשה ממה, שלח לי רפואה שלמה, ואם עשיתי מעשה לא טוב שבגללו מגיע לי הענש הזה, אני מתחרט עליו ומקבל על עצמי לתקן את מעשי. אני יודע בלבי שאתה הבורא הכל יכול ברצונך יכול לרפא אותי עכשו בלי שום תרופה או טפול, ואני קורא פרק תהלים לרפואתי ומסוּף גם צדקה לעניים. ואם הבורא החליט שיעדין יכאב הגב, רק אז אפטר לנסות ולפנות לרופא כמו שלמדנו חז"ל: "ורפא ירפא", מפאן שנתנה רשות לרפא, כלומר הרופא קבל רשות מהבורא להיות שליח להביא את התרופה. ואפלו אם התרופה הועילה והרגשתי טוב יותר, חשב אני לדעת שהבורא יתברך החליט שהתרופה תעזור ולכן אני מרגיש טוב יותר, ואם הבורא לא היה רוצה גם התרופה לא היה מועילה. אינני מתפנן לא ללקת לרופאים כלל, אלא צריך לבחון היכן הלב שלנו נמצא, האם אנחנו יודעים בנדאות שהבורא הוא המרפא הבלעדי?! הקב"ה הוא זה שמביא את המחלות, ורק בידו לרפא באותו רגע ממש ללא שום הגבלה. ואם באמת כך אנחנו חושבים, ממילא ההשתדלות המדינית צריכה להיות דוקא כלפי הבורא יתברך, דהיינו לרצות אותו ולהבין שהמסור מוננו יתברך. לאחר שהבנו את המסור ובדקנו מה הבורא רוצה מאתנו ועדין לא נושענו, רק אז נפנה לשליחים שלו, לרופאים, שיקלו מעלינו את הכאב.

היכן מחלקים כסף בהנכם?

כמו גם בפרנסה. אדם שמענין לקנות דירה ועושה חשבון עם עצמו פמה כסף יש לו ומוציא שחקר לו סכום נכבד כדי לקנות דירה פרצונו. האם עולה במחשבתו מייד אולי כדי לפנות להורים לבקש עזרה או אולי בכלל נגש לבנק לברר זכאית לקבלת משפחה או שמדי חושב בלבו: "יש בורא לעולם ובידו כל הכסף שבעולם וברצונו

יכול להעביר לי כל סכום שהוא'. ולכן קדם כל עליו לשכנע אותו יתברך לתת לו את הכסף שהוא צריך, ורק לאחר שבידק את מעשיו לראות שאינו פוגע במזון אחרים (שידוע כאחד מהדברים שגורמים לעניות) והתפלל אליו יתברך מעמק לבו ונתן צדקה פראוי או עשה חסד עם אחרים גם פשאנו חייב, יתברך ויצפה לישועתו של הבורא הגדול והנורא. אם הבעיה לא נפתרה והקב"ה החליט שיעוד לא הגיע הזמן, אפטר להשתדל ולבקש עזרה מההורים או מקרובים ואף מהבנק.

אביא משל לדבר, אדם שמוגיע למשרד הרחוק ובו שני משרדים: פאחד המשרדים יושב פקיד שבידו לחלק כסף במתנה על פי שקול דעתו, וכל מה שצריך זה רק לשכנעו אולי ירחם ויתן מתנת חנם. במשרד השני יושב פקיד שפאפשרותו לתת הלאות למי שעומד בקריטריונים מסוימים. בנדיא שכל אדם פר דעת פנה מייד למשרד שמחלקים כסף בהנכם וישתדל בכל כחו לעורר את החמי של הפקיד לתת לו במתנה את הסכום הדרוש לו. אם לא הצליח לשכנע את הפקיד הראשון, יעבר למשרד השני.

ואם נפגש אדם שפנה למשרד השני לבקש את ההלאה קדם שנגש לראשון, נחלה את הדבר בזה שהוא פשוט לא מאמין שמחלקים כסף בהנכם או משום שאין להם זכות לקבל או שחושב שאין פאלו אנשים בחינם וטובים שמחלקים כסף בהנכם או שאינו מאמין לדברים כלל. אם באמת היה מאמין בכל הדברים הללו, היה פונה למשרד הראשון, כי שם אינו צריך לטרח ולעמד בתנאים שונים ולא יצטרך לעמל כדי להחזיר את הכסף.

יהודי שלא פנה לעזרתו של הבורא הכל יכול, אם יבדק בעצמו היטב ימצא שהוא לא יודע פמה השם יתברך אוהב אותו ומרחם עליו ורוצה בטובתו או שאינו מפיר מספיק את יקלתו של הבורא יתברך או שאינו מאמין לבורא יתברך שיקים הבטחותיו חלילה. אפשרות נוספת שהוא פשוט שכח באותו רגע את עצם קיומו של השם יתברך שאם היה זוכר באותו העת את קיומו של הבורא יתברך ואת אהבתו הגדולה אליו ואת יקלתו להושיע פהרף עין, היה מנסה לפנות אליו לפני כל פעלה אחרת. (מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

תל מהצפון שואלת:

כיצד אוכל לגרום ליצירת משמעת לבני בן 3-ה, שעושה כל דבר שאנו מבקשים ממנו. רק אחרי ויכוחים? פעמים רבות אני בעצמי צריכה להלביש אותו, או לרוחץ אותו, או להשיכב אותו.

רוצה גם את
להתייעץ עם הגב' מנוחה פוקס?
ניתן לשלוח שאלות ל: betmaran1234@gmail.com | 02-5710083

גב' מנוחה פוקס משיבה:

בראשית תשובתי אני רוצה לציין שיש לשים לב אם בנך מסוגל בגילו לעשות את מה שאת מבקשת ממנו. ייתכן שבאמת זה לא הוסן להעיד לו ולבקש ממנו. חכי שיגדל. אם הילד שלך מתאים לבקשותייך המשיי לקרא: ילדים מתווכחים כשהם מרגישים שיש להם עם מי להתווכח. ילדך נמצא אתך בתחרות. מי יעשה את הדבר? מי ינצח? אימא. או הוא בעצמו? אם את אימא, תצאי מהמסערה ולא תתווכחי אתו - הוא יעשה את הדבר. אמרי לילד: חייבים להתרחץ. חייבים להתלבש. חייבים ללכת לישון! אם לא תעשה את זה בעצמך, אני אעשה זאת בעבורך! הסבירי לו כמה נעים לעשות בעצמי דברים שאני יכול לעשות. ותני לו להחליט אם יעשה בעצמו או יתן לך לעשות את הדבר. ללא כעס וללא דיבורים המשיכי להלביש אותו או לרוחץ אותו יום אחד, אם לא תהיי אתו במלחמה מתמדת, הוא יבצה להראות שהוא גדול ויתלבש בעצמו.

אותיות יפות ומאירות עיניים

תהילים המפואר לימי השובבי"ם

לרגל ימי השובבי"ם שמחים אנו לבשר לציבור על ספר התהילים הכולל תיקונים לימי השובבי"ם הידועים בסגולותיהם הקדושים והנוראים

התהילים כוללים:

- <שער התפילות והבקשות- ובו תמצא את כל התפילות והבקשות לכל עת וזמן.
- <שער הסגולות- סגולות אמיתיות המועילות לכל צרה שלא תבוא.

לימי השובבי"ם

לקראת השובבי"ם במחיר מבצע!

להזמנות 054-8536781

העלון להצלתם של: אורן בן דליה שיחזור בתשובה שלימה, אורן בן טובה רפ"ש, אריכות ימים ושנים, אושרית בת לאה נחת משכל יוצאי חלציהם ילכו בדרך התורה מתוך אהבה ושמחה, כל הישועות, אחיה בן אסתר כל הישועות, אלישיב בן יהודה בריאות חזרה בתשובה זיווג הגון בקרוב, אלישע בן אסתר כל הישועות.